

8. Alessa, L., Kliskey, A., Williams, P., & Barton, M. (2008). Perception of change in freshwater in remote resource-dependent Arctic communities. *Global Environmental Change*, 18(1), 153–164. doi:10.1016/j.gloenvcha.2007.05.007
  9. Bone, C., Alessa, L., Altaweel, M., Kliskey, A., & Lammers, R. (2011). Assessing the impacts of local knowledge and technology on climate change vulnerability in remote communities. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 8(3), 733–61.
- 

**Кропельницька Світлана Орестівна,**  
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів,  
директорка Проектно-освітнього центру «Агенти змін»,  
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет  
імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, Україна

**Кулеша-Любінець Мирослава Миронівна,**  
кандидат психологічних наук, доцент,  
доцент кафедри загальної та клінічної психології,  
фахівчиня Проектно-освітнього центру «Агенти змін»,  
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет  
імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, Україна

**Мигович Тетяна Михайлівна,**  
кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів,  
фахівчиня Проектно-освітнього центру «Агенти змін»,  
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет  
імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, Україна

## **СОЦІАЛЬНО-ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Розвиток України як європейської держави неможливий без вирішення проблем у сферах охорони здоров'я, освіти, культури, соціальної політики, охорони навколишнього середовища та ін. Новітнім методом у вирішенні завдань соціальної сфери, який дає можливість досягти результату у короткі терміни, здійснювати цілеспрямований вплив на різноманітні об'єкти та ефективно використати потенціал активних людей у відстоюванні суспільних інтересів, є розробка та реалізація соціальних проєктів [1]. При цьому, важливим на сьогодні є підтримка соціальних ініціатив студентів університету, адже збільшення соціально активної молоді сприяє розвитку толерантної та прогресивної держави.

Теоретичні та практичні аспекти функціонування соціальних проєктів досліджували такі учені, як О.Безпалько, Н.Гончарук, Н.Коленда, С.Кропельницька, М.Кулеша-Любінець, В.Луков, Т.Мигович, О.Пономаренко, Ю.Приймак, І.Савельчук, А.Семез, В.Шкуро та ін. На думку В.Лукова, соціальний проєкт – це сконструйоване ініціатором проєкту соціальне

нововведення, метою якого є створення, модернізація або підтримання матеріальної чи духовної цінності, яке має просторово-часові та ресурсні межі і вплив якого на людей визнається позитивним соціальним значенням [2]. З латинської мови «прожісіо» буквально перекладається як «вперед». І справді, говорячи про соціальний проєкт, ми розуміємо ініціативи або заходи, що наперед плануються для вирішення актуальної соціальної проблеми суспільства. Обсяг і зміст соціальних проєктів демонструє рівень розвитку соціальної відповідальності громади та розуміння соціальних потреб суспільства, загалом.

Розвиток соціально-проєктної діяльності в університеті можливий за умови, з одного боку, організації навчання грантрайтингу (написання проєктів для отримання грантів) викладачів та студентів на базі проєктних центрів (бюро, офісів, відділень тощо), а з іншого боку, підвищення мотивації у самих студентів реалізовувати власні соціальні ініціативи. У ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» функціонує Проєктно-освітній центр розвитку інновацій та інвестицій в регіоні «Агенти змін», де команда фахівців допомагає студентам, аспірантам, викладачам університету удосконалити свої знання та вміння у проєктній діяльності [3]. Для цього охочі консультуються щодо оформлення заявок за різними типами проєктів (м'які/соціальні, тверді/інвестиційні, дослідницькі/інноваційні, проєкти індивідуальної мобільності/партнерства; міжнародні/транскордонні, проєкти регіонального/місцевого розвитку) та/або проходять навчання з питань управління проєктами [3]. Фахівцями Проєктно-освітнього центру «Агенти змін» було проконсультовано та прийнято участь у розробці ряду студентських соціальних проєктів, а саме: «School of Mental Health», «Лікар Свято», «Байки бойка», «Школа юного фінансиста», «Щасливі люди» та ін., більшість з яких стали переможцями регіональних конкурсів і отримали фінансування на їх реалізацію.

Під час карантинних обмежень через пандемію COVID-19 посилилася проблема збереження психічного здоров'я населення. У зв'язку з новими викликами сьогодення студентами IV курсу спеціальності «Психологія» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» в рамках соціального проєкту «School of Mental Health», який став переможцем весняної хвилі програми «Малі гранти Теплого Міста», розробляються брошура «Абетка психічного здоров'я», відеоматеріали з питань збереження психічного здоров'я та психологічного благополуччя для дітей та молоді. А метою соціального проєкту «Лікар Свято» [4], що чотири рази ставав переможцем місцевих грантових програм, є психологічний супровід дітей та їх родичів у стаціонарних відділеннях дитячих лікувальних закладів, який здійснюють майбутні психологи засобами сміху, ігротерапії, арт-терапії.

За вирішення проблеми недостатнього розвитку історико-культурного туризму в локальному масштабі взяли студенти економічного факультету ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника». Вони розробили проєкт «Створення кемпінгово-наметового містечка «Байки бойка» в урочищі «Бовкоти» Витвицької ОТГ. Ця ідея стала переможцем X Конкурсу проєктів розвитку місцевого самоврядування Івано-Франківської

області. Успіху в соціальному проектуванні студенти досягли через створення умов для розвитку соціальності суб'єкта (а саме ОТГ); самореалізації особистості в основних сферах її життєдіяльності (створення об'єкту для відпочинку); сприяння соціалізації особистості в різних сферах соціального середовища (розвиток фізичних та культурних навичок) [5, с. 13].

Таким чином, у процесі навчання соціально-проектній діяльності у студентів розвивається глибоке бачення актуальних проблем суспільства, формується мотивація до успіху та соціальні навички (soft skills), які так необхідні для успішної професійної діяльності. Адже вміння бути лідером, працювати в команді, переконувати інших, знаходити підхід до людей, організовувати міжособистісне спілкування, тайм-менеджмент, креативність та ін. сприяє досягненню цілей як у реалізації проектів, так і у житті, загалом.

#### **Використані джерела**

1. Кропельницька С. О., Мигович Т. М., Кулеша-Любінець М. М. Розроблення та реалізація соціальних проектів в Україні. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2019. № 1 (106). С.37-43.
  2. Луков В. А. Социальное проектирование : учеб. пособ. 7-е изд. М., 2007. 240 с. URL: <http://dedovkgu.narod.ru/bib/lukov.htm>.
  3. Кропельницька С. О., Кулеша-Любінець М. М., Мигович Т. М. Інноваційні інструменти, проекти та рішення у забезпеченні розвитку «Університету 4.0». Одинадцята Міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті» та Десята Міжнародна виставка «WORLD EDU»: доповідь на науково-практичній конференції (м. Київ, 22-24 жовтня 2019 року). URL: <https://drive.google.com/file/d/1D13aD74BKs8jVOQC8TjB4chlODbyBeUX/view>.
  4. Кулеша-Любінець М. М. Проект «Лікар Свято» як метод психологічного супроводу дітей та підлітків в дитячій лікарні // Психологічний супровід перебування дитини у лікувально-профілактичному закладі: методичні рекомендації. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2015. 72 с. С.63-66. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3962>
  5. Безпалько О. В. Соціальне проектування : навч. посіб. К. : Знання, 2010. 127 с.
-